

Додаток
до рішення третьої сесії
восьмого скликання
від 23.12.2020 № 25

ПРОГРАМА
розвитку малого і середнього підприємництва
на території Миколаївської сільської ради
Сумського району на 2021 рік

ПАСПОРТ
Програми розвитку малого і середнього підприємництва
на території Миколаївської сільської ради Сумського району
на 2021 рік

Найменування Програми	Програма розвитку малого і середнього підприємництва на території Миколаївської сільської ради Сумського району на 2021 рік
Підстава для розроблення Програми	Закон України від 22 березня 2012 року № 4618-VI «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», (зі змінами), рішення Сумської обласної ради від 22.12.2016 «Про програму розвитку малого та середнього підприємництва в Сумській області на 2017-2020 роки» (далі – Програма), рішенням Сумської обласної ради термін дії програми продовжений на «2017-2021 рік»
Розробник Програми	Виконавчий комітет Миколаївської сільської ради Сумського району
Відповідальний виконавець Програми	Виконавчий комітет
Строки реалізації Програми	2021 рік
Фінансове забезпечення Програми	Передбачення щороку асигнувань в місцевому бюджеті для реалізації заходів Програми: на 2021 рік – 25 тис. грн.

ВСТУП

Підприємницька діяльність є основою економічного і соціального розвитку, вирішення соціальних проблем, подолання бідності та забезпечення високого рівня життя громадян.

Розвиток підприємництва вкрай необхідний, тому потребує підтримки, як на державному, так і на місцевому рівні.

Програма розвитку малого і середнього підприємництва на території Миколаївської сільської ради Сумського району на 2021 рік розроблена відповідно до законів України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”, “Про стимулювання розвитку регіонів”, “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України”, “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, “Про адміністративні послуги”, “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” та Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації регіональних та місцевих програм розвитку малого і середнього підприємництва, затверджених наказом Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва від 18.09.2012 року № 44.

1. Характеристика програми

Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва є одним з пріоритетних напрямків регіональної політики. Кошти, вкладені в підтримку підприємництва, сприяють розв’язанню проблем продуктивної зайнятості населення і послабленню соціального напруження, насиченню ринку товарами та послугами.

Не секрет, що суб’єкти малого та середнього підприємництва стикаються з певними труднощами: їх доступ до банківських кредитних ресурсів обмежений, відсутній механізм самофінансування, позначається нестача кваліфікованих кадрів, мають місце організаційні проблеми взаємодії малого бізнесу з ринком і структурами влади.

Для вирішення цих та інших проблем, для збереження вже існуючих і створення нових суб’єктів підприємницької діяльності, збільшення кількості робочих місць і податкових надходжень, малому та середньому підприємству необхідно постійно надавати організаційно-технічну, фінансову і майнову підтримку різного рівня.

Подолання проблем розвитку малого та середнього підприємництва можливе шляхом об'єднання зусиль самих підприємців, керівників невеликих підприємств, органів державної влади та місцевого самоврядування.

Саме ці питання враховані в Програмі розвитку малого та середнього підприємництва Миколаївської сільської ради Сумського району Сумської області на 2021 рік.

1. ХАРАКТЕРИСТИКА
програми розвитку малого і середнього підприємництва
на території Миколаївської сільської ради Сумського району на 2021 рік

1.	Загальна характеристика регіону	
	Площа території (км ²) –	274,1905
	Кількість населення (тис. осіб) –	5,473
	Специфіка –	аграрний регіон
2.	Головний замовник Програми:	Миколаївська сільська рада
	Головний розробник Програми:	Виконавчий комітет Миколаївської сільської ради
	Співрозробники:	Структурні підрозділи Миколаївської сільської ради
3.	Мета Програми	Створення сприятливих умов для сталого розвитку сфери малого і середнього підприємництва, поліпшення інвестиційного клімату, забезпечення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва та збільшення його внеску у економічний і соціальний розвиток громади.
4.	Перелік пріоритетних завдань Програми:	1. Створення чітких і прозорих механізмів регулювання підприємницької діяльності. 2. Забезпечення конструктивної взаємодії влади та бізнесу. 3. Спрощення процедур надання адміністративних послуг, дебіюрократизація обслуговування громадян та представників бізнесу.

		<p>4. Ресурсне та інформаційне забезпечення, подальше формування інфраструктури підтримки підприємництва, підготовка кадрів.</p> <p>5. Поглиблення процесу легалізації відносин у сфері зайнятості та оплати праці.</p> <p>6. Стимулювання розвитку підприємництва за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, залучених фінансових, майнових, трудових та інтелектуальних ресурсів.</p> <p>7. Створення сприятливого інвестиційного клімату для залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій.</p> <p>8. Створення позитивного іміджу підприємництва, вдосконалення системи інформаційно-консультаційного забезпечення суб'єктів малого та середнього підприємництва.</p>		
5.	Очікувані кінцеві результати від реалізації Програми в динаміці змін цільових показників:	Дані на початок дії Програми	Очікувані показники (прогноз)	
			2020 р.	
		Кількість діючих суб'єктів МСП	91	106
		Кількість діючих суб'єктів МСП на 10 тис. осіб наявного населення (одиниць)	16,63	15,83
		Кількість діючих фізичних осіб – підприємців (осіб)	69	84
	Надходження до бюджетів від МСП (млн. грн.)	16,22	19,91	
6.	Терміни і етапи реалізації Програми	2021 рік		
7.	Джерела фінансування Програми	Державний бюджет, місцевий бюджет, інші джерела (кошти суб'єктів підприємництва, інвесторів, донорів міжнародної технічної допомоги тощо)		
8.	Система організації контролю за виконанням Програми	Контроль за виконанням Програми розвитку малого і середнього підприємництва		

	Миколаївської сільської ради Сумського району на 2021 рік здійснюється фінансовим управлінням Миколаївської сільської ради. Хід виконання заходів Програми буде розглядатись на засіданнях виконавчого комітету.
--	--

У випадку змін в економічному середовищі та соціальній сфері громади, змін законодавчих та нормативно-правових актів Програма може коригуватися.

2. Стан розвитку малого та середнього підприємництва на території Миколаївської сільської ради Сумського району

Мале підприємництво – це обов’язковий елемент ринку та важливий фактор розвитку та ефективного функціонування економіки. В Україні малий бізнес сьогодні ще не відіграє суттєвої ролі в економіці.

Мале та середнє підприємництво має цілу низку специфічних економічних властивостей, які у своїй сукупності формують економічний потенціал сектору малого та середнього підприємництва, а саме:

- спроможність порівняно швидко створювати робочі місця;
- гнучкість у плані адаптації до нових ринкових вимог, що має особливе значення в період глибоких структурних змін;
- високий інноваційний потенціал завдяки вузькій спеціалізації виробництва;
- спроможність ідентифікувати нові ринки завдяки наявності потенціалу розширення виробництва та виходу на зовнішні ринки.

Саме тому стратегічною метою державної політики є реалізація потенціалу малого та середнього підприємництва.

Ефективний розвиток економіки громади, збільшення надходжень до бюджетів всіх рівнів, а також вирішення соціальних проблем, у тому числі зменшення безробіття, підвищення життєвого рівня людей – здебільшого залежить від діяльності суб’єктів підприємництва. Загальний стан підприємництва на території Миколаївської громади характеризується наступними цифрами.

Станом на 01.12.2020 року на території громади провадять свою діяльність 91 суб’єкт малого та середнього підприємництва, з них 69 фізичних осіб-підприємців, 1 споживче товариство, та 21 юридична особа.

За очікуваними даними у 2021 році в громаді налічуватиметься 106 суб’єктів малого та середнього підприємництва.

Найбільша кількість зайнятих на підприємствах зосереджена у галузі сільського господарства та торгівлі.

Сільська рада значну увагу приділяє підтримці та розвитку підприємницької діяльності. Принциповим інструментом реалізації реформ у напрямку дерегуляції бізнесу є конструктивна взаємодія місцевих органів влади з представниками

бізнесу та підприємницької громадськості з метою поглиблення процесів економічного та соціального розвитку та спрямування зусиль на вирішення проблемних питань у сфері підприємництва.

Сумською районною філією Сумського обласного центру зайнятості постійно проводиться активна робота з безробітними громадянами, яка спрямована на активізацію зусиль щодо вирішення проблеми власної трудової зайнятості та залучення безробітних громадян до самостійної зайнятості та організації підприємницької діяльності.

Основними проблемними питаннями розвитку підприємництва є:

- Нестабільність та суперечливість у чинних законах і нормативних документах, що регламентують підприємницьку діяльність;
- Складність та тривалість одержання обов'язкових дозволів і погоджень;
- Недостатня допомога підприємництву з боку держави, незахищеність підприємців та їх бізнесу;
- Нестача власних обігових коштів та труднощі з отриманням фінансово-кредитної допомоги, висока вартість позичкових коштів;
- Незначне бюджетне забезпечення заходів з підтримки цього важливого сектору економіки;
- Дефіцит інвестиційних ресурсів;
- Брак професійних знань та досвіду у підприємців, відсутність знань щодо здійснення маркетингу і сучасного менеджменту для організації виробництва і збуту продукції та пасивності щодо набуття таких знань, що у свою чергу негативно впливає на структуру малого і середнього підприємництва, яке тяжіє до торгово-посередницької діяльності, а не до виробництва;
- Недосконалість системи захисту прав споживачів;
- Соціальна незахищеність найманих працівників, низький рівень середньомісячної заробітної плати;
- Високий рівень «тінізації» підприємницької діяльності та трудових відносин роботодавців з найманими працівниками;
- Низька конкурентоспроможність товарів, робіт і послуг;
- Необхідність удосконалення механізмів регуляторної політики.

SWOT-аналіз

Основні завдання SWOT-аналізу: виявлення сприятливих можливостей, визначення загроз і розробка заходів щодо знешкодження їхнього впливу, виявлення сильних сторін і зіставлення їх з ринковими можливостями, визначення слабкостей та розроблення стратегічних напрямів їх подолання, виявлення конкурентних переваг та формування її стратегічних пріоритетів.

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вигідне транспортне та географічне розташування громади. 2. Наявність природних ресурсів, низьке екологічне навантаження. 3. Розвинутий агропромисловий комплекс. 4. Наявність вільних виробничих потужностей. 5. Налагоджена система роздрібної торгівлі. 6. Прихід в громаду великих суб'єктів господарювання. 7. Відсутність тиску з боку місцевої влади та її налаштованість на розвиток підприємництва, у тому числі шляхом ведення конструктивного діалогу з бізнесом через функціонування консультативно-дорадчих органів з питань ведення підприємницької діяльності. 8. Забезпечення прозорості, гласності, доступності та відкритості при здійсненні державної політики у сфері дерегуляції підприємницької діяльності. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Низький рівень використання місцевих корисних копалин, природних ресурсів, придатних для ведення бізнесу. 2. Нерівномірність розвитку малого бізнесу по територіях громади. 3. Низький рівень іноземних та внутрішніх інвестицій, зокрема через відсутність державної гарантії інвестицій. 4. Тінізація бізнесу. 5. Надлишкова бюрократизація адміністративних процедур, відсутність чітких критеріїв визначення їх вартості. 6. Відсутність стартового капіталу для започаткування бізнесу та брак обігових коштів для його розвитку. 7. Низький рівень використання інноваційних технологій, складність впровадження, а також відсутність економічної мотивації до інвестування у наукоємні проекти. 8. Низький рівень гармонізації українських стандартів з європейськими. 9. Брак кваліфікованої робочої сили певних професій, особливо робітничих (невідповідність між попитом і пропозицією на місцевому ринку праці). 10. Слабка активність представників місцевих громадських організацій, об'єднань підприємців в обговоренні проектів нормативно-правових актів з питань регулювання підприємницької діяльності та їх пасивність в отриманні інформації та знань щодо чинного законодавства.

	<p>11. Занедбаність та руйнація потенційних історично та архітектурно привабливих об'єктів, відсутність доступу до них, інформаційної та транспортної інфраструктури.</p> <p>12. Відсутність системи формування органами місцевого самоврядування міжсекторного співробітництва (бізнес-влада-громада).</p> <p>13. Низька якість дорожнього покриття більшості комунальних доріг.</p> <p>14. Відтік працездатного населення в молодому віці.</p> <p>15. Переважна більшість населення непрацездатного віку.</p> <p>16. Слабке транспортне сполучення між населеними пунктами громади.</p>
Можливості	Загрози
<p>1. Наявний високий потенціал для ведення органічного сільськогосподарського виробництва. Можливість виробництва високоякісних продуктів харчування. Зростання попиту на екологічно чисту продукцію.</p> <p>2. Впровадження енергозберігаючих технологій.</p> <p>3. Розвиток рибного господарства;</p> <p>4. Залучення зовнішніх інвестицій;</p> <p>5. Зниження адміністративних бар'єрів для розвитку підприємництва, проведення аналізу чинних нормативно-правових актів органів місцевого самоврядування щодо їх відповідності принципам державної регуляторної політики.</p>	<p>1. Дестабілізація суспільно-політичної ситуації в країні та, як наслідок, зниження рівня інвестиційної привабливості.</p> <p>2. Посилення ризику розбалансування валютного ринку на фоні зростання девальваційних очікувань у суб'єктів господарської діяльності, підігріті спекулятивними проявами на внутрішньому валютному ринку, та формування суттєвих проблем у банківській сфері.</p> <p>3. Недоступність кредитних ресурсів через високу їх вартість.</p> <p>4. Підвищення вартості паливно-мастильних матеріалів (і, як наслідок, комунальних послуг та витрат на транспортування) та енергоносіїв.</p>

<p>6. Реформування галузі освіти у напрямку збільшення кількості та якості підготовки спеціалістів робітничих та інженерно-технологічних професій.</p> <p>7. Зростання популярності сільського, зеленого, культурного, світоглядного, ділового туризму серед населення України та Європи.</p>	<p>5. Зниження купівельної спроможності населення.</p> <p>6. Зволікання з прийняттям законодавчої бази, що регулює діяльність у галузі надання послуг сільського та зеленого туризму.</p> <p>7. Зниження рівня зайнятості населення.</p> <p>8. Відтік кваліфікованих кадрів за межі громади.</p> <p>9. Погіршення демографічної ситуації і продовження старіння громади.</p> <p>10. Процес укрупнення громад.</p> <p>11. Неможливість виконання передбачених програмами розвитку підприємництва заходів у повному обсязі через недостатність коштів місцевих бюджетів.</p> <p>12. Зниження рівня знань керівників суб'єктів підприємництва щодо чинної законодавчої бази основ ведення бізнесу.</p> <p>13. Втрати бізнесу в умовах всесвітньої пандемії.</p>
---	--

Оскільки за кількістю пунктів у SWOT-аналізі переважають слабкі сторони та загрози, заходами Програми комплексно враховано сильні сторони і передбачені можливості з метою максимального сприяння у вирішенні проблемних питань розвитку суб'єктів підприємництва громади.

Два критичних питання – покращення бізнес-клімату та підтримка підприємництва – як вирішальні чинники для подальшого розвитку підприємництва, які в сукупності сприятимуть досягненню основної мети програми. Саме ці вирішальні чинники визначили стратегію розвитку бізнесу та головні напрямки підтримки підприємництва:

1. Упорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності.
2. Фінансово-кредитна підтримка малого і середнього підприємництва.
3. Інвестиційна підтримка малого і середнього підприємництва.
4. Ресурсне та інформаційне забезпечення, формування інфраструктури підтримки підприємництва.

Пріоритетні напрями діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва:

виробництво сільськогосподарської продукції (у тому числі вирощування нових та нетрадиційних для громади видів продукції, тваринництво, рослинництво, бджільництво тощо);

переробка сільськогосподарської продукції (виробництво продуктів харчування, еко- та біопродуктів, виробництво з переробки сировини рослинного і тваринного походження тощо);

упровадження енергозберігаючих технологій та реалізація енергоефективних проектів;

освоєння та розробка високотехнологічних виробів, впровадження інновацій, розвиток інформаційних технологій;

виробництво будівельних матеріалів (будівельні суміші, оздоблювальні матеріали та конструкції, цегла, керамічні та бетонні вироби тощо);

будівництво та ремонтно-будівельні роботи;

туристична та рекреаційна сфери (розвиток сільського зеленого туризму, виготовлення сувенірної продукції, відродження народних промыслів);

надання соціально-побутових послуг населенню у сільській місцевості;

роздрібна торгівля продовольчими та непродовольчими товарами у сільській місцевості.

3. Мета програми

Створення сприятливих умов для сталого розвитку сфери малого і середнього підприємництва, поліпшення інвестиційного клімату, забезпечення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва та збільшення його внеску у економічний і соціальний розвиток об'єднаної громади.

4. Очікувані результати Програми

Реалізація заходів Програми розвитку малого і середнього підприємництва на території Миколаївської сільської ради Сумського району на 2021 рік сприяє:

- збільшенню кількості суб'єктів малого підприємництва (юридичних та фізичних осіб) за різними видами діяльності;
- забезпеченню збільшення частки надходжень до сільського бюджету від діяльності малого та середнього підприємництва;
- створенню нових робочих місць;
- збільшенню кількості самозайнятого населення та залученню безробітних громадян до підприємницької діяльності;
- розвитку «зеленого туризму»;
- створення цілісної бази даних про суб'єкти малого та середнього підприємництва;

- покращенню якості обслуговування та розширенню сфери надання послуг;
- зміцненню громадської думки щодо позитивного соціального статусу підприємця;
- формуванню і розвитку в суспільному вихованні етики підприємництва, його соціальної відповідальності і, передусім, відповідальність перед громадою;
- поліпшення діяльності об'єктів інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва;
- зменшення диспропорцій у розвитку підприємництва у сільській місцевості.

5. Моніторинг Програми та контроль за реалізацією заходів Програми

Організацію виконання Програми здійснює Миколаївська сільська рада та структурні підрозділи, які розробили відповідні заходи Програми.

Контроль за реалізацією Програми здійснює фінансове управління Миколаївської сільської ради.

Моніторинг, порівняльний та системний аналіз здійснює фінансове управління Миколаївської сільської ради.

Підбиття підсумків з виконання Програми здійснюватиметься на засіданнях сесії Миколаївської сільської ради.

Секретар сільської ради

Вікторія НЕПІЙВОДА

ЗАХОДИ
до програми розвитку малого і середнього підприємництва
на території Миколаївської сільської ради Сумського району на 2021 рік

№ п/п	Заходи	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість тис. грн
1	2	3	4	5	6
Впорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності					
1.	Розроблення та затвердження планів підготовки проектів регуляторних актів на наступний календарний рік	2021 рік	Органи виконавчої влади, сільська рада	Не потребує	-
2.	Забезпечення приведення регуляторних актів у відповідність до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»	2021 рік	Органи виконавчої влади, сільська рада	Не потребує	-
3.	Проведення моніторингу надання адміністративних послуг суб'єктам господарювання	2021 рік	Органи виконавчої влади, сільська рада	Не потребує	-
4.	Забезпечення участі підприємців громади у семінарах - навчаннях для суб'єктів господарювання з вивчення нормативно - правової бази податкового законодавства	2021 рік	ГУ ДПС у Сумській області	Не потребує	-
5	Зменшення регуляторних витрат суб'єктів малого і середнього підприємництва на виконання положень регуляторних актів, виданих сільською радою шляхом навчання спеціалістів, популяризації участі у виїзних зустрічах, семінарах суб'єктів малого і середнього підприємництва та працівників місцевих органів з питань регуляторної політики у сфері господарської діяльності, запровадження М-Тесту як складової	2021 рік	Органи виконавчої влади, сільська рада	Не потребує	-

	аналізу регуляторного впливу та проведення консультацій з бізнесом				
Фінансово-кредитна підтримка малого і середнього підприємництва					
1.	Доведення до відома підприємців інформації щодо можливого сприяння в кредитній підтримці розвитку малого і середнього підприємництва	2021 рік	Районні відділення та філії банків	Кошти комерційних та державних банків	-
2.	Сприяння залученню зовнішніх та внутрішніх інвестицій з метою розвитку та підтримки підприємництва в усіх сферах діяльності	2021 рік	Органи виконавчої влади, сільська рада	Не потребує	-
3.	Інформування підприємців про грантові та кредитні програми, в тому числі: - моніторинг грантових та кредитних програм, спрямованих на розвиток бізнесу; - оприлюднення інформації про грантові та кредитні можливості на веб - сторінці сільської ради	2021 рік	Органи виконавчої влади, сільська рада	Не потребує	-
4.	Розроблення та впровадження програм фінансової державної підтримки суб'єктів підприємництва шляхом проведення конкурсу серед структур підтримки бізнесу з розробки проектів, направлених на розвиток малого, середнього підприємства на підвідомчій території та фінансове забезпечення реалізації проекту - переможця	2021 рік	Органи виконавчої влади, сільська рада	Не потребує	-
Ресурсне та інформаційне забезпечення, формування інфраструктури підприємництва					
1.	Проведення „Дня відкритих дверей” на успішних підприємствах громади	2021 рік	Виконком сільської ради	Не потребує	-
2.	Залучення малого та середнього бізнесу до виконання державних та регіональних замовлень за рахунок бюджетних коштів	2021 рік	Виконком сільської ради	Кошти державного та місцевих бюджетів	-

3.	Сприяння в межах чинного законодавства у наданні в оренду або продаж суб'єктам малого і середнього підприємництва вільних приміщень та земельних ділянок для започаткування та ведення бізнесу	2021 рік	Виконком сільської ради	Не потребує	-
4.	Виявлення та легалізація суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють господарську діяльність без відповідних дозвільних документів передбачених законодавством	2021 рік	Контролюючі та правоохоронні органи, робочі групи та комісії утворені при сільській раді	Не потребує	-
5.	Надання безоплатних індивідуальних і групових консультацій з питань організації та провадження підприємницької діяльності із залученням на громадських засадах працівників органів державної влади	2021 рік	Органи виконавчої влади, сільська рада	Не потребує	-
6.	Відзначення кращих підприємців громади в рамках урочистих заходів з нагоди святкування Дня підприємця	2021 рік	Виконком сільської ради	Кошти місцевого бюджету	2021 р. - 10,0
7.	Залучення суб'єктів підприємницької діяльності до участі в обласних, районних, місцевих виставках - продажах та презентаціях місцевих товаровиробників	2021 рік	Виконком сільської ради	Не потребує	-
8.	Проведення навчальних заходів, у тому числі факультативних уроків підприємництва, в закладах освіти громади	2021 рік	Відділ освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради	Не потребує	-
9.	Сприяння громадянам в організації підприємницької діяльності, зокрема шляхом надання індивідуальних та групових консультацій	2021 рік	Виконком сільської ради	Не потребує	-
10.	Здійснення заходів щодо легалізації „тіньової” зайнятості та обов'язкової реєстрації найманих працівників, зайнятих у малому та середньому бізнесі шляхом укладання трудових або цивільно-правових договорів між працівниками та суб'єктами підприємництва	2021 рік	Контролюючі та правоохоронні органи громади, робочі групи та комісії утворені при сільській раді	Не потребує	-

11.	Проводити місцеві ярмарки, виставки - розпродажі продукції суб'єктів підприємництва, брати участь в обласних традиційних ярмарках	2021 рік	Виконком сільської ради	Кошти учасників	Згідно з кошторисом витрат
12.	Розроблення інвестиційного паспорту громади та розроблення інвестиційних пропозицій	2021 рік	Виконком сільської ради	Кошти місцевого бюджету	2021р. - 15,0
13.	Створення центру підтримки підприємництва	2021 рік	Виконком сільської ради	Кошти міжнародних організацій	-
14.	Удосконалення систем управління на малих та середніх підприємствах шляхом: 1. Інформування суб'єктів про організацію та проведення семінарів з питань сертифікації продукції, нормативного забезпечення її виробництва, калібрування та перевірки засобів виміральної техніки, атестації обладнання та лабораторій, що відповідають вимогам євро стандартів; 2. Інформування суб'єктів про організацію та проведення тематичних тренінгів-семінарів для підприємців малого та середнього бізнесу на тему: «Можливості Інтернет-ресурсів для бізнесу»; 3. Інформування суб'єктів про організацію та проведення тематичних тренінгів – семінарів для підприємців малого та середнього бізнесу на тему «Абетка підприємця або власна справа – з чого починати».	2021 рік	Органи виконавчої влади, спеціалісти сільської ради	Коштів не потребує	-
			Органи виконавчої влади, спеціалісти сільської ради	Коштів не потребує	-
			Органи виконавчої влади, спеціалісти сільської ради	Коштів не потребує	-
15.	Популяризація підприємницької діяльності та підвищення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва на підвідомчій території шляхом інформування суб'єктів про організацію та проведення бізнес – фестивалю «Суми бізнес-фест», конкурсу» Крайній підприємець року» та інших заходів у рамках відзначення Дня підприємця.	2021 рік	Органи виконавчої влади, спеціалісти сільської ради	Коштів не потребує	